

**การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับผลการปฏิบัติงานวิชาการในสถานศึกษา
สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1
STRATEGIC MANAGEMENT AND ACADEMIC AFFAIRS PERFORMANCE
OF SCHOOLS UNDER THE PROVINCIAL ADMINISTRATION ORGANIZATION,
LOCAL EDUCATION GROUP I**

พรรณนา อิงพงษ์พันธ์¹
ประเสริฐ อินทร์รักษ์²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร ในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 2) ผลการปฏิบัติงานวิชาการ ในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร กับผลการปฏิบัติงานวิชาการ ในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 โดยใช้สถานศึกษาเป็นหน่วยวิเคราะห์ สถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 จำนวน 36 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือผู้ปฏิบัติราชการแทน หัวหน้าฝ่ายวิชาการหรือครูวิชาการ และครูผู้สอน จำนวน 144 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามแนวคิดของ เดวิด (David) และการปฏิบัติงานวิชาการ ตามแนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ตามกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ.2550 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ (f) ร้อยละ (%) ค่ามัธยฐานเลขคณิต (X) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product-moment correlation coefficient)

ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก
2. ผลการปฏิบัติงานวิชาการ ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก
3. การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับผลการปฏิบัติงานวิชาการ ในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 มีความสัมพันธ์กันทางบวก โดยภาพรวม อยู่ระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01

Abstract

The purposes of this research were to determine 1) the strategic management of school administrators 2) the academic affairs performance of school and 3) the strategic management and academic affairs performance of schools under the Provincial Administration Organization, Local Education Group I. The samples were 36 schools under the Provincial Administration Organization, Local Education Group I. The respondents were school administrators or deputy school administrators, heads of academic affairs department or teachers in Academic Affairs Department, and teachers, in the total of 144 persons. The research instrument was a questionnaire based on the strategic management theoretical conceptual frameworks of

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

² อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาคสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

Fred R. David and the academic affairs performance of Decentralization Approach and Educational Administration for the Committee of Educational Service Area Offices and schools according to the ministerial regulations on Principles, Decentralization Approach and Educational Administration B.E. 2550. The statistics used in data analyzing were frequencies (f), percentage (%), arithmetic mean ($\bar{X}$), standard deviation (S.D.) and Pearson's Product Moment Correlation Coefficient.

The findings were as follows ;

1. The strategic management of school administrators under the Provincial Administration Organization, Local Education Group I, as a whole and as an individual aspect, was at a high level.
2. The academic affairs performance of schools under the Provincial Administration Organization, Local Education Group I, as a whole and as an individual aspect, was at a high level.
3. There was the significant relationship between the strategic management of school administrators and the academic affairs performance of schools under the Provincial Administration Organization, Local Education Group I at .01 level of statistical significance.

บทนำ

การบริหารและการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถือเป็นนโยบายสำคัญของการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มาตรา 39 มีการกำหนดรูปแบบการบริหารที่เรียกว่า การบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Base Management) ซึ่งเป็นการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาจากส่วนกลางไปยังโรงเรียน ให้โรงเรียนมีอำนาจหน้าที่ รับผิดชอบ มีความอิสระคล่องตัวในการบริหารจัดการงานทั้ง 4 ด้าน โดยคณะกรรมการโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนผู้ปกครอง ตัวแทนครู ตัวแทนชุมชน และผู้บริหารโรงเรียน เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปโดยมีส่วนร่วม และตรงตามความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชนมากที่สุด สรุปได้ว่า หลักสำคัญของการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานก็คือ การถ่ายโอนอำนาจการจัดการศึกษาไปสู่ความรับผิดชอบของชุมชน นั่นเอง (นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์, 2551 : 58) เนื่องจากการปฏิรูปการศึกษา ในระยะเวลา 9 ปี (พ.ศ.2542 – 2551) ที่ผ่านมา การบริหารและการจัดการศึกษาของประเทศไทย พบกับปัญหาและอุปสรรค ที่ต้องเร่งพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการศึกษา ของการกระจายอำนาจ การบริหารและการจัดการศึกษา ซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบต่อการทำงานของสถานศึกษาในสังกัด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

1. ผลการดำเนินงานจากการกระจายอำนาจทางการศึกษามาสู้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปัจจุบัน มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ 4.3 (336 แห่ง) ที่จัดการศึกษา โดยมีสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัด รวม 1,481 แห่ง มีนักเรียนประมาณร้อยละ 6.3 ของนักเรียนทั้งประเทศ คุณภาพ

สถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผลการประเมินของ สมศ. รอบแรก (พ.ศ.2544–2548) พบว่า สถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีคุณภาพระดับดี สูงกว่าในภาพรวมทั้งประเทศ และสูงกว่าสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเกือบทุกมาตรฐาน ส่วนปัญหาในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับถ่ายโอน ส่วนหนึ่งยังขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจ และประสบการณ์ด้านการศึกษา การสรรหาบุคลากร มีการใช้ระบบอุปถัมภ์และการแทรกแซงทางการเมือง ขาดความคล่องตัวในการบริหารงบประมาณ รวมทั้ง ไม่มีหน่วยงานที่กำหนดนโยบายและกำกับดูแลการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับจังหวัด (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552 : 23 – 24)

2. ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในวิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ และวิทยาศาสตร์ ลดลงอย่างต่อเนื่องทุกวิชา ในช่วงเวลา 5 ปี และในปี พ.ศ.2550 วิชาภาษาไทย สังคมศึกษา ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำกว่าร้อยละ 50 ทุกวิชา สำหรับผลการประเมินของ สมศ. รอบแรกในช่วงปี 2544 -2548 จำนวน 30,010 แห่ง พบว่า โรงเรียนที่สามารถจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้มาตรฐานด้านความรู้ ความสามารถทางวิชาการ 3 มาตรฐาน โดยเฉลี่ยมีเพียงร้อยละ 10.4 – 24.0 โดยมีผลการประเมินอยู่ในระดับดี ในเรื่องผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง มีเพียงร้อยละ 11.4 และมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

ร้อยละ 24.0 ส่วนผลการประเมินภายนอกของ สมศ.รอบสอง ปี 2548 – 2551 พบว่า สถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา จำนวน 22,425 แห่ง มีร้อยละ 79.7 ที่ได้มาตรฐาน และร้อยละ 20.3 ที่ต้องได้รับ การพัฒนา และผลจากการทดสอบระดับชาติปีการศึกษา 2553 พบว่า กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา และภาษาอังกฤษ มีผลการประเมินต่ำกว่าระดับประเทศ และระดับจังหวัด ซึ่งสาเหตุอาจเกิดขึ้นจากหลายปัจจัย ปัจจัยหลัก คือ สถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อีกหลายแห่งขาดแคลนครู มีจำนวนครูไม่เพียงพอ บางแห่งไม่มีครูสอนเฉพาะวิชา และครูบางท่านไม่มีความถนัดในวิชาที่ต้องสอน หรืออาจเกิดจากหลักสูตรการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลไม่สอดคล้องกับ ความต้องการของผู้เรียน เน้นการท่องจำ ไม่เชื่อมโยงกับชีวิตจริง ทำให้ผู้เรียนเบื่อการเรียน ไม่สามารถเรียนรู้ ได้ด้วยตนเอง ไม่เน้นการฝึกภาคปฏิบัติ และไม่เน้นการฝึกให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์แก้ปัญหา นอกจากนี้ ยังมีปัญหาขาดความเชื่อมโยงระหว่างระบบประกันคุณภาพภายในกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งปัจจัยดังกล่าว ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552 : 3, 6)

3. จากผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ด้านผู้บริหารในสถานศึกษาสังกัดองค์กรบริหารส่วนจังหวัด ยังขาดความกระตือรือร้นในการบริหารงาน ด้านวิชาการอย่างจริงจัง ผลการปฏิบัติงานในหลายๆ ด้าน จำเป็นต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไขให้ทัน ต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องและรวดเร็ว ได้แก่ การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และมาตรฐานการศึกษา การพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น การวางแผนงานด้านวิชาการ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น การส่งเสริมและสนับสนุน งานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา และการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา เป็นต้น (องค์การบริหารส่วนจังหวัด, 2553 : 23–24) ซึ่งผู้บริหารยังไม่ค่อยให้ความสำคัญในการพัฒนา สนับสนุนและส่งเสริมให้สถานศึกษา และบุคลากร ทางการศึกษาได้ปฏิบัติงานตาม

แผนงานและโครงการที่สถานศึกษาได้กำหนดไว้ดังกล่าวมากนัก

เนื่องด้วยสภาพปัญหาและสาเหตุต่างๆ ที่กล่าวมาข้างต้น การบริหารเชิงกลยุทธ์ จึงเป็นงานที่สำคัญ ของผู้บริหารที่จะเกี่ยวข้องกับการกำหนดกลยุทธ์ขององค์กร และการนำกลยุทธ์นั้นไปปฏิบัติ ให้องค์กรก้าวไป ในทิศทางที่เหมาะสมและประสบความสำเร็จ การบริหารเชิงกลยุทธ์จึงเป็นหัวใจของการบริหาร โดยผู้บริหารจะต้องมีการวางแผนกลยุทธ์ที่ชาญฉลาด กำหนดกลยุทธ์ที่แตกต่างจากผู้อื่น แต่เป็นความแตกต่างเชิงสร้างสรรค์ เพื่อใช้เป็นแนวทางให้องค์กรปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น และเพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมาย ตามที่ต้องการ ส่วนด้านการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญในด้านการจัดการเรียนการสอน ให้ได้มาตรฐานการศึกษา โดยมุ่งเน้นการปฏิบัติงานวิชาการ ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด ซึ่งจะส่งผลให้สถานศึกษาสามารถผ่านเกณฑ์การประเมินภายนอกได้เป็นอย่างดี อีกทั้งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของผู้เรียนย่อมสูงขึ้น เป็นผู้เรียนที่มีคุณภาพ ทั้งในด้านวิชาการ และคุณธรรมจริยธรรมตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด ได้รับความพึงพอใจ การยอมรับจากผู้ปกครองและชุมชน ว่าเป็นสถานศึกษา ที่มีความเข้มแข็งทางวิชาการของชุมชน และในทางกลับกัน สถานศึกษาที่ช่วยส่งเสริมสนับสนุนชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการควบคู่กันไปด้วย เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมที่จะก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในปี 2558 ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับผลการปฏิบัติงานวิชาการ ในสถานศึกษา สังกัดองค์กรบริหารส่วนจังหวัด กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 เพื่อต้องการทราบว่าผู้บริหารมีระดับ การปฏิบัติในการบริหารเชิงกลยุทธ์และการปฏิบัติงานวิชาการมากน้อยเพียงใด มีความสัมพันธ์กันหรือไม่ และเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุงการบริหารการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อทราบการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร ในสถานศึกษาสังกัดองค์กรบริหารส่วนจังหวัด กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1
2. เพื่อทราบผลการปฏิบัติงานวิชาการ ในสถานศึกษา สังกัดองค์กรบริหารส่วนจังหวัด กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1
3. เพื่อทราบความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับผลการปฏิบัติงานวิชาการ ในสถานศึกษาสังกัดองค์กรบริหารส่วนจังหวัด กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กรอบแนวคิดของการวิจัย เรื่อง การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร กับผลการปฏิบัติงานวิชาการ ในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 โดยผู้วิจัย ได้นำกรอบแนวคิด การบริหารเชิงกลยุทธ์ของ เดวิด (Fred R. David, 2008 : 5-7) ที่กล่าวถึงการบริหารเชิงกลยุทธ์ ประกอบด้วย กระบวนการ 3 ขั้นตอน คือ การกำหนดกลยุทธ์ การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และการประเมินกลยุทธ์ และผลการปฏิบัติงานวิชาการ ของกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550 : 29)

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) ที่มีแผนแบบของการวิจัย ในลักษณะ ของกลุ่มตัวอย่าง เดียว ศึกษาสภาพการณ์ไม่มีการทดลอง (the one shot, non-experimental case study) โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การจัดเตรียมโครงการวิจัย เป็นการ จัดเตรียมเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไป อย่างมีระบบ โดยการ ศึกษาสภาพปัญหา อุปสรรค ในการปฏิบัติงานของสถานศึกษา จากเอกสารตำรา บทความ ข้อมูลจากรายงานการวิจัยต่างๆ สถิติ วิทยานิพนธ์ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำโครงร่าง งานวิจัยและดำเนินการจัดสร้างเครื่องมือ แล้วเสนอโครงร่าง ต่อภาควิชา เพื่อขอความเห็นชอบและอนุมัติจากบัณฑิต วิทยาลัย

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการวิจัย เป็นขั้นตอนที่ ผู้วิจัยสร้างหรือพัฒนาเครื่องมือทดสอบ และปรับปรุงเครื่องมือ นำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมาเก็บรวบรวมข้อมูลจากตัวอย่าง ที่กำหนด นำข้อมูลที่เก็บรวบรวม มาตรวจสอบความถูกต้อง เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่ใกล้เคียงที่สุด แล้วนำมาทำการวิเคราะห์ ข้อมูลทางสถิติ และแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 3 การรายงานผลการวิจัย เป็นขั้นตอนของ การจัดทำร่างรายงานการวิจัย นำเสนอคณะกรรมการควบคุม วิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ปรับปรุง แก้ไขข้อ บกพร่อง ตามที่คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์เสนอแนะ และจัดทำรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์เสนอบัณฑิตวิทยาลัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ สถานศึกษาใน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด กลุ่มการศึกษาท้องถิ่น

ที่ 1 ซึ่งประกอบด้วย สถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดนนทบุรี 34 โรง สถานศึกษาในสังกัดองค์การ บริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี 2 โรง สถานศึกษาในสังกัดองค์การ บริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร 2 โรง รวมทั้งสิ้นจำนวน 38 โรง

กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยเปิดตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 36 โรง แล้วผู้วิจัยได้ดำเนินการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งประเภท (stratified random sampling)

ผู้ให้ข้อมูล

กำหนดผู้ให้ข้อมูลสถานศึกษาละ 4 คน ประกอบด้วย 1) ผู้อำนวยการสถานศึกษา 1 คน 2) รองผู้อำนวยการสถาน ศึกษาหรือผู้ปฏิบัติราชการแทน 1 คน 3) หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หรือครูวิชาการ 1 คน และ 4) ครูผู้สอน 1 คน รวมผู้ให้ข้อมูล ทั้งสิ้น 144 คน

ตัวแปร

1. ตัวแปรพื้นฐาน เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับสถานภาพ ส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามในเรื่องของ เพศ อายุ ระดับ การศึกษา อาชีพราชการ ตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน ประสบการณ์ ในการทำงานในสถานศึกษา

2. ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย ดังนี้ คือ

2.1 ตัวแปรเกี่ยวกับการบริหารเชิงกลยุทธ์ของ ผู้บริหารสถานศึกษา (X_{tot}) ตามแนวคิด การบริหารงานเชิง กลยุทธ์ของ เดวิด (David) ซึ่งประกอบด้วย การกำหนดกลยุทธ์ (X_1) การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ (X_2) และการประเมินกลยุทธ์ (X_3)

2.2 ตัวแปรเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานวิชาการ (Y_{tot}) ตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ของแนวทางการ กระจายอำนาจทางการบริหารและการจัดการศึกษาให้ คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ตามกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการกระจายอำนาจ การบริหาร และการจัดการศึกษา พ.ศ.2550 สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ จำแนกออกเป็น 17 ด้าน คือ การพัฒนาหรือการดำเนินการ เกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น (Y_1) การวางแผนงานด้านวิชาการ (Y_2) การจัดการเรียนการสอน ในสถานศึกษา (Y_3) การพัฒนาหลักสูตร ของสถานศึกษา (Y_4) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ (Y_5) การวัดผล ประเมินผลและ

ดำเนินการเทียบโอน ผลการเรียนรู้ (Y_6) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา (Y_7) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ (Y_8) การนิเทศการศึกษา (Y_9) การแนะแนว (Y_{10}) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา (Y_{11}) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ (Y_{12}) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น (Y_{13}) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา (Y_{14}) การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา (Y_{15}) การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา (Y_{16}) และการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (Y_{17})

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือเป็นแบบสอบถามความคิดเห็น ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อสอบถามข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ การดำรงตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน และประสบการณ์ในการทำงานในสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบตัวเลือกที่กำหนดคำตอบไว้ให้ (forced choice)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา จากแนวคิดของเดวิด (David) เพื่อศึกษาถึงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้พัฒนาจากแบบสอบถามของนางสาวพิมลพรรณ คุมิยามิ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับ ผลการปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษา ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นจาก กรอบแนวทางการกระจายอำนาจทางการบริหารและการจัดการศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วย งานตามขอบข่ายภารกิจการบริหารงานวิชาการ จำนวน 17 ด้าน ซึ่งผู้วิจัย ได้สร้างแบบสอบถามขึ้นด้วยตนเอง ในตอนที่ 2 และ 3 เป็นลักษณะคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของ ไคเคิร์ต (Likert's five rating scale)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษานี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ทำหนังสือถึงคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อออกหนังสือขอความร่วมมือ จากผู้บริหารสถาน

ศึกษา ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างให้ช่วยอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้

2. การเก็บรวบรวมแบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ โดยให้ส่งกลับมายังผู้วิจัยโดยตรง สำหรับสถานศึกษาบางแห่ง ผู้วิจัย ได้มอบหมายให้ตัวแทนช่วยเก็บรวบรวมข้อมูลส่งคืนกลับมา

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนมาทั้งหมด ผู้วิจัยได้พิจารณาตรวจสอบแบบสอบถามทั้งหมดเพื่อคัดเลือกรวบรวมแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ครบถ้วน มาจัดระเบียบข้อมูลลงรหัส จากนั้นนำข้อมูลไปวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยการวิเคราะห์ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยใช้ความถี่ (f) และร้อยละ (%)

2. การวิเคราะห์ระดับการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับผลการปฏิบัติงานวิชาการ ผู้วิจัยใช้ มัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยนำมัชฌิมเลขคณิตไปเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิด ของเบสท์ (Best, 1970 : 113) มีรายละเอียดดังนี้

มัชฌิมเลขคณิต 4.50 – 5.00 แสดงว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร / ผลการปฏิบัติงานวิชาการ ในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 อยู่ในระดับมากที่สุด

มัชฌิมเลขคณิต 3.50 – 4.49 แสดงว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร / ผลการปฏิบัติงานวิชาการ ในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 อยู่ในระดับมาก

มัชฌิมเลขคณิต 2.50 – 3.49 แสดงว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร / ผลการปฏิบัติงานวิชาการ ในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 อยู่ในระดับปานกลาง

มัชฌิมเลขคณิต 1.50 – 2.49 แสดงว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร / ผลการปฏิบัติงานวิชาการ ในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 อยู่ในระดับน้อย

มัชฌิมเลขคณิต 1.00 – 1.49 แสดงว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร / ผลการปฏิบัติงานวิชาการ ในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์ค่าแสดงความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร กับผลการปฏิบัติงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 ใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product-moment correlation coefficient)

ผลการศึกษา

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์การบริหารเชิงกลยุทธ์ พบว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร ในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.34) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับมัชฌิมเลขคณิต จากมากไปหาน้อย ดังนี้ การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ มัชฌิมเลขคณิตมีค่ามากที่สุด ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.32) รองลงมา คือ การประเมินกลยุทธ์ ($\bar{X} = 4.07$, S.D. = 0.32) และการกำหนดกลยุทธ์ มัชฌิมเลขคณิตมีค่าน้อยที่สุด ($\bar{X} = 4.07$, S.D. = 0.38) ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ผลการปฏิบัติงานวิชาการ ในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$, S.D. = 0.38) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับมัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การพัฒนาหลักสูตร ของสถานศึกษา มัชฌิมเลขคณิตมีค่ามากที่สุด ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.32) รองลงมา คือ การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.37) และการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.41) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.34) การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.42) การประสานความร่วมมือ ในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.38) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.37) การนิเทศการศึกษา ($\bar{X} = 4.07$, S.D. = 0.45) การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.07$, S.D. = 0.48) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.39) การพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.38) การแนะแนว ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = 0.37) การวางแผนงานด้านวิชาการ ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.31) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการ แก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.36) การส่งเสริมชุมชน

ให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = 0.35) การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.83$, S.D. = 0.41) และการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา มัชฌิมเลขคณิตมีค่าน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.79$, S.D. = 0.40) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับผลการปฏิบัติงานวิชาการ ในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 พบว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ ของผู้บริหาร (X_{tot}) กับผลการปฏิบัติงานวิชาการ (Y_{tot}) ในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.942 เป็นค่าสหสัมพันธ์เชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้าน ถึงความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร กับผลการปฏิบัติงานวิชาการ ในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 แต่ละด้าน พบว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร (X_{tot}) สัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงานวิชาการ (Y_{tot}) ในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ (Y_2) มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด ($r = 0.807**$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และการบริหารเชิงกลยุทธ์ ของผู้บริหาร (X_{tot}) สัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงานวิชาการ (Y_{tot}) ในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา (Y_7) มีความสัมพันธ์กัน น้อยที่สุด ($r = 0.576**$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนผลการปฏิบัติงานวิชาการ (Y_{tot}) ในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 กับการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร ในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 แต่ละด้าน พบว่า ผลการปฏิบัติงานวิชาการ (Y_{tot}) ในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 กับการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร ในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 ด้านการประเมินกลยุทธ์ (X_3) มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด ($r = 0.870**$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผลการปฏิบัติงานวิชาการ (Y_{tot}) ในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 กับการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร ในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ (X_2) มีความสัมพันธ์กันน้อยที่สุด ($r = 0.462**$) อย่าง

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การอภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการวิจัยครั้งนี้ มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาพิจารณาเพื่อให้ทราบสภาพ ที่แท้จริงของการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับผลการปฏิบัติงานวิชาการ ในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 โดยสามารถนำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่าการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร ในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหาร ส่วนจังหวัด กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วน จังหวัด มีความรู้ความสามารถ มีทักษะในการบริหารเชิง กลยุทธ์ที่ดี มีความเข้าใจ ต่อการเปลี่ยนแปลง และมีวิสัยทัศน์ ในอนาคต ทำให้สามารถกำหนดวัตถุประสงค์ และทิศทางการดำเนินงาน ของสถานศึกษาได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยพิจารณาสภาพแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อการทำงานของ องค์การ ผู้บริหารกล้าตัดสินใจ เพื่อให้การดำเนินงานของ สถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยใช้กระบวนการจัดการเชิงกลยุทธ์ เพื่อให้สถานศึกษา มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด ซึ่งการบริหาร เชิงกลยุทธ์ จะช่วยให้้องค์กรสามารถพัฒนาตนเองได้ทันต่อ การเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ช่วยให้ผู้บริหาร มีประสิทธิภาพ ในการปรับวิธีการบริหารงานให้ทันต่อ สถานการณ์ ใช้วิธีการต่างๆ ที่จะทำให้ผู้ได้บังคับบัญชาสามารถ ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถกำหนดทิศทางของ องค์การในอนาคต ได้อย่างชัดเจน เพื่อให้้องค์กรได้บรรลุผล ตามเป้าหมายที่กำหนด โดยมีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้ง ภายใน และภายนอกองค์การอย่างใกล้ชิด และเป็นการเปิดโอกาส ให้บุคลากรทางการศึกษาได้มีส่วนร่วมในการวางแผนและ ดำเนินงาน ทำให้ได้พัฒนาความคิด และช่วยลดการต่อต้าน การเปลี่ยนแปลง ดังนั้นผู้บริหาร ต้องใช้กลยุทธ์ ที่สร้างสรรค์ และบริหารงานในเชิงรุกให้มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด ของ สุพานิ สฤษฏ์วานิช (2544 : 1) ที่กล่าวถึงความสำคัญ ของการบริหารเชิงกลยุทธ์ ว่า ช่วยให้ผู้บริหารตื่นตัวต่อการ เปลี่ยนแปลง เห็นโอกาสใหม่ๆ และข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้น และใช้จุดแข็งของ้องค์กรให้เกิดประโยชน์สูงสุด ช่วยให้องค์กร มีทิศทาง ในการดำเนินงานที่ชัดเจน โดยมุ่งไปสู่วัตถุประสงค์ เดียวกันและเจริญเติบโตต่อไป เปิดโอกาสให้ผู้บริหาร ใน ระดับต่างๆ มีส่วนร่วมในการบริหาร ทำให้ได้พัฒนาความคิด และช่วยลดการต่อต้านการเปลี่ยนแปลง ที่อาจเกิดขึ้นได้ ช่วย

ให้องค์กรสามารถคาดการณ์ปัญหาต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น และ ช่วยให้ผู้บริหารสามารถยกระดับผลการปฏิบัติงานขึ้นมาได้ ทำให้องค์กรสามารถบรรลุทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผล เมื่อพิจารณาแต่ละรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกด้าน โดยเรียงลำดับมีขมิมเลขคณิต จากมากไปหาน้อย ซึ่งสามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1.1 การบริหารเชิงกลยุทธ์ ด้านการนำกลยุทธ์ ไปปฏิบัติ มีขมิมเลขคณิตมีค่ามากที่สุด อาจเนื่องจากผู้บริหาร และคณะครูในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 มีการนำกลยุทธ์ที่กำหนดของ้องค์กร ไปปฏิบัติจริง ซึ่งนับว่าเป็นหลักสำคัญมากของการบริหาร จัดการเชิงกลยุทธ์ จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษา มีส่วนร่วมในการกำหนดภารกิจ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ และการวางแผน นโยบายต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานและการ ตัดสินใจ มีระบบการทำงานเป็นทีม ต่างมุ่งให้สถานศึกษามี คุณภาพและประสบความสำเร็จในการบริหารและจัดการศึกษา อีกทั้งได้ดำเนินการตามแผนงานและ โครงการที่กำหนด ซึ่ง ปฏิบัติตามขั้นตอนและตารางที่กำหนดไว้ ตามแผนปฏิบัติการ ประจำปี มุ่งเน้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรม เสริมหลักสูตรมากขึ้น โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิควิธีที่หลากหลาย เป็นต้น ดังนั้นผู้บริหารจึงต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะ ในการปฏิบัติที่ดี เพื่อที่จะสร้างแนวความคิดให้เกิดเป็นผล งานที่เป็นรูปธรรม ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อารปี (2007 : abstract) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารเชิงกลยุทธ์ใน ้องค์กร ที่เน้นผลการปฏิบัติงานเป็นหลัก ซึ่งมีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมินขอบข่ายและการดำเนินการ ของ้องค์กรที่ยึดผล การปฏิบัติงานเป็นหลัก ที่ได้บูรณาการระบบการบริหารเชิง กลยุทธ์เข้ามาใช้บริหาร้องค์กร เพื่อให้เกิดความโปร่งใสใน การทำงาน และเพื่อพัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติงาน สอดคล้อง กับแนวคิด ของ จินตนา บุญบงการ และณัฐพันธ์ เจริญนันทน์ (2549 : 167) ได้กล่าวว่า การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ เป็นขั้นตอน ที่ดำเนินงานต่อจากการกำหนดกลยุทธ์ ที่ให้ความสำคัญกับ การวางแผนและการดำเนินงาน เพื่อให้กลยุทธ์ เกิดประโยชน์ แก่องค์กรอย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพ ทำให้กลยุทธ์ ที่กำหนดขึ้นเป็นความจริง และประสบความสำเร็จตามต้องการ เป็นขั้นตอนที่มีอิทธิพลทั้งต่อความสำเร็จและความล้มเหลว ของกลยุทธ์ และ้องค์กร ซึ่งต้องอาศัยบุคคลที่สามารถดูแลการ ปรับเปลี่ยนความคิดให้เป็นความจริง และยังสอดคล้อง กับ แนวคิดของ สมชาย ภคภาสน์วิวัฒน์ ว่าการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ

ภายหลังจากที่ได้มีการตัดสินใจในการกำหนด กลยุทธ์และทิศทางการพัฒนา หรือที่เรียกว่า “ทิศทางการกลยุทธ์” เป็นขั้นตอนที่มีการวางแผน ใช้ทรัพยากร ไม่ว่าจะเป็นด้านการเงิน การกำหนดบุคลากร หรือการสร้างโรงงานหรือเครือข่าย นอกจากนั้น ยังหมายถึง ขั้นตอนการจัดโครงสร้างองค์กรที่เหมาะสม เพื่อสามารถนำเอาแนวทางหรือกลยุทธ์ที่ได้ตัดสินใจนำไปปฏิบัติ

1.2 การประเมินกลยุทธ์ มัชฌิมเลขคณิตมีคำรองลงมา พบว่า ทุกรายด้านอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องจากสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 มีการสร้างระบบ การประเมินแผนงานและโครงสร้างคืออยู่แล้ว แต่ขาดการลงมือปฏิบัติอย่างจริงจัง มีการพัฒนาระบบที่ยังไม่ชัดเจน และมีการดำเนินงานอย่างไม่ต่อเนื่อง เพราะบุคลากรในสถานศึกษาทุกฝ่ายต้องรับภาระงานที่ได้รับผิดชอบมากขึ้น อาจทำให้ขาดความตระหนักและละเลยในเรื่องของการติดตามและประเมินผล สถานศึกษาจึงควรส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการปรับโครงสร้างการปฏิบัติงาน เพื่อพัฒนาสถานศึกษา มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนการและโครงการ และนำผล การประเมินมาปรับปรุงการดำเนินงานในครั้งต่อไป มีการเสริมแรงและสร้างขวัญกำลังใจด้วยเทคนิควิธีต่างๆ ในการปฏิบัติงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา มีการสนับสนุนให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการกำหนดหลักเกณฑ์การติดตาม และประเมินผล รวมทั้งจัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการติดตาม และประเมินผลที่มีความชัดเจนและเป็นมาตรฐาน เพื่อนำผลการประเมินมาใช้พัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ มากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สมพร เมืองแป้น (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงกับการบริหารเชิงกลยุทธ์ในสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ในสถานศึกษา โดยรวมและรายขั้นตอน อยู่ในระดับมาก สถานศึกษาต้องมีการประเมินกลยุทธ์ และควบคุมกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงาน ซึ่งหน่วยงานของรัฐจะต้องดำเนินกิจกรรมให้บรรลุตามเป้าหมาย ผลผลิต มีความคุ้มค่าตามตัวชี้วัด ทั้งในด้านปริมาณ คุณภาพ เวลา และค่าใช้จ่าย และพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายอย่างเหมาะสม ด้วยความพึงพอใจ เพื่อประโยชน์สูงสุดในการพัฒนาโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพโรจน์ กุลอึ้งประเสริฐ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการวางแผนการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดราชบุรี

ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดราชบุรี ที่มีคุณภาพ การวางแผนสูง ส่งเสริมและสนับสนุนการปฏิบัติงานของบุคลากร จัดสิ่งอำนวยความสะดวกและสนับสนุนทรัพยากร และควบคุมกำกับ ติดตาม และให้การนิเทศ ขั้นตอนการติดตาม และประเมินผล ควรกำหนดกรอบ การติดตามผล จัดทำเครื่องมือ เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และกำหนดแนวทางการพัฒนา

1.3 การบริหารเชิงกลยุทธ์ ด้านการกำหนดกลยุทธ์ มัชฌิมเลขคณิตมีค่าน้อยที่สุด พบว่า ทุกรายด้านอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องจาก ผู้บริหารมีความตระหนักและมีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีมุมมอง และเห็นความสำคัญของการกำหนดทิศทางการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหาร ส่วนจังหวัด กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 โดยต้องการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ให้มีประสิทธิภาพและได้มาตรฐานตามนโยบายของการปฏิรูปการศึกษา ผู้บริหารและคณะครู มีการร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของสถานศึกษา มีการกำหนดทิศทางการพัฒนาสถานศึกษา ผู้บริหารมีการระดมความคิดการวางแผนกลยุทธ์ ในการบริหารจัดการสถานศึกษา เพื่อกำหนดทิศทางอย่างมีเป้าหมายที่ชัดเจน สอดคล้องกับงานวิจัย ของ ใบศรี พันเทศ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงบประมาณเชิงกลยุทธ์ของมหาวิทยาลัย ในกำกับของรัฐ : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่า ต้องมีการพัฒนาระบบการบริหารจัดการให้มีการบริหารเชิงกลยุทธ์หรือการวางแผนเชิงกลยุทธ์ เพื่อกำหนดทิศทางขององค์กรอย่างชัดเจน ทำให้องค์กรปฏิบัติงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ภายได้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ให้ความสำคัญที่การวางแผน และควบคุมตามโครงการที่กำหนด โดยคำนึงถึงความเป็นจริงที่เกิดขึ้น และเพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง ที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ถวิล มาตรฐาน (2545 : 40) กล่าวว่า วัฏจักรกระบวนการบริหารจัดการ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน โดยอยู่บนพื้นฐานการวางแผนกลยุทธ์และพัฒนากลยุทธ์ การดำเนินงานเพื่อรับมือกับอิทธิพลการเปลี่ยนแปลง สภาพแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อโรงเรียน ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ประกอบด้วย ขั้นตอน การวางแผนกลยุทธ์ การจัดโครงสร้าง และการจัดสรรทรัพยากร การจัดบุคลากร และการอำนวยความสะดวก การปฏิบัติตามแผน และการกำกับติดตามและประเมินผล ขั้นตอนการวางแผนเชิงกลยุทธ์ จะเป็นการวางแผนเชิงรุก เป็นการวางแผนกลยุทธ์ระดับโรงเรียนที่ส่งผลต่อผู้รับบริการเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญเลี้ยง คำชู (2544 : บทคัดย่อ)

ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การดำเนินงานสร้างแผนกลยุทธ์ ของโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับ การดำเนินงานสร้างแผน กลยุทธ์ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมและรายด้าน และเพื่อศึกษา ปัญหาและแนวทางในการแก้ปัญหาตามกรอบแนวคิดการ ดำเนินงานสร้างแผนกลยุทธ์ ผลการวิจัย พบว่า 1) บุคลากร โดยรวม จำแนกตามสภาพ ประเภท และขนาดโรงเรียน ส่วน ใหญ่เห็นว่า มีการดำเนินงานระดับดี 2) ผู้บริหาร เห็นว่าโรงเรียน ประถมศึกษามีการดำเนินงานสร้างแผนกลยุทธ์ โดยรวมและ เป็นรายด้าน มี 3 ด้าน ที่ผู้บริหารมีการดำเนินงานมากกว่าครู อาจารย์ คือ ด้านการวิเคราะห์ภารกิจ ของหน่วยงาน ด้านการ กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย/ตัวชี้วัดความสำเร็จ และ ด้านการพัฒนากลยุทธ์ ส่วนบุคลากรในโรงเรียนขยายโอกาส เห็นว่า โรงเรียนขยายโอกาสมีการดำเนินงานมากกว่าโรงเรียน ไม่ขยายโอกาส นอกจากนี้บุคลากรในโรงเรียนขนาดใหญ่ และขนาดกลาง โดยรวมทุกด้าน มีการดำเนินงานมากกว่า บุคลากรในโรงเรียนขนาดเล็ก ส่วนปัญหาและแนวทางแก้ไข ปัญหา การดำเนินงานสร้างแผนกลยุทธ์ ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ สรุป ได้ว่า มีปัญหาขาดบุคลากร ที่มีความรู้ความสามารถไม่ปฏิบัติตามแผน ขาดความกระตือรือร้น ขาดกำลังใจ และไม่มีการ ประเมินแผน แนวทางแก้ไขปัญหาคือ จัดประชุม อบรม สัมมนา ชี้แจง ประสานงาน จัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัย สร้างกลยุทธ์ ที่ง่าย และสร้างเครื่องมือประเมินที่ดีต่อการปฏิบัติ

2. ผลจากการวิจัยพบว่า ผลการปฏิบัติงานวิชาการ ในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด กลุ่มการ ศึกษาท้องถิ่นที่ 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดองค์การบริหาร ส่วนจังหวัด กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 มีความต้องการที่จะยก ระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาทุกแห่งในสังกัดให้ สูงขึ้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องใช้กลยุทธ์ในการบริหาร งานทุกด้าน ให้มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการบริหารงานด้าน วิชาการ ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของหน่วยงานทางการศึกษา ผู้ บริหารจึงต้องเร่งพัฒนางานวิชาการ อย่างจริงจังเพื่อเพิ่มคุณภาพ งานวิชาการ เพราะงานวิชาการเป็นงาน ที่สามารถพัฒนาคน ทั้งในด้านสติปัญญา ความรู้ความสามารถและศักยภาพในทุก ด้านของตัวผู้เรียน เพื่อนำไปใช้ในการดำรงชีวิตและพัฒนา คุณภาพชีวิตในสังคมต่อไป ดังนั้นการพิจารณาว่าสถานศึกษา ใดมีมาตรฐานหรือไม่ ย่อมพิจารณาได้จากผลงานทางวิชาการ

เป็นสำคัญ และงานวิชาการจะมีประสิทธิภาพเพียงใด ขึ้นอยู่ กับบทบาทการบริหารงานของผู้บริหาร นอกจากผู้บริหาร มุ่งเน้นการบริหารงานวิชาการด้านต่างๆ ในสถานศึกษา เป็น อันดับแรกแล้ว งานที่ควรเร่งรัดและดำเนินการ ก็คือจะต้อง ส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ มีการประสานงาน ความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กร อื่น มีการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครั ว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการ ศึกษา มีการพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็น การพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น และทำการวิจัยเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ให้ปรากฏชัดเจนอย่างเป็น ระบบและทำอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จุฑามาส เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา วิจัยเรื่อง ความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ผลการศึกษา พบว่า ความสามารถในการบริหารงาน วิชาการ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก นอกจากนั้นผู้บริหาร ต้องสร้างความสัมพันธ์อันดี และสร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้น ในทีมงาน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่สถานศึกษา และ เป็นสถานศึกษา ที่ประสบความสำเร็จ ทั้งในระดับชุมชนท้องถิ่น ของหน่วยงานต้นสังกัด และระดับประเทศได้ สอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ ทักษิณ อารยะจารุ (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพของผู้บริหารสถาน ศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารงาน และขนาดของสถานศึกษา พบว่า การบริหารงานวิชาการโดย ใช้วงจรคุณภาพของผู้บริหาร ในภาพรวมและทุกขั้นตอนอยู่ ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ขั้นตอนการ ปฏิบัติตามแผน ขั้นตอนการวางแผน ขั้นตอนการตรวจสอบ และขั้นตอน การปรับปรุงแก้ไข สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปัทม รุ่งโรจน์ (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหาร งานวิชาการกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องมา จากการคัดเลือกผู้บริหารในการดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถาน ศึกษา มีขั้นตอนที่คัดกรองและเลือกสรรบุคคลที่มีความ เหมาะสมในการดำรงตำแหน่ง จึงทำให้สถานศึกษาได้บุคคล ที่มีความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการในฐานะ ผู้บริหารได้เป็นอย่างดี จึงทำให้การบริหารงานวิชาการ ของ โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม อยู่ในระดับ มาก และสอดคล้องกับผลการวิจัย ของ โสภา วงษ์นาคเพ็ชร (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการ

กับประสิทธิผล ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 มีนโยบายในการยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาทุกแห่งในสังกัดให้สูงขึ้น จึงทำให้ผู้บริหารต้องเร่งพัฒนางานวิชาการอย่างจริงจัง เพื่อเพิ่มคุณภาพงานวิชาการ

3. การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับผลการปฏิบัติงานวิชาการ ในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 มีความสัมพันธ์กัน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากทุกด้าน จากผลการวิจัย จะเห็นว่าด้านที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด คือ การวางแผนดำเนินงานวิชาการ ($r = 0.807^{**}$) ซึ่งเป็นตัวชี้ชัดว่า การปฏิบัติงานวิชาการเป็นงานลำดับแรกที่สถานศึกษาจะต้องให้ความสำคัญและมีการวางแผนการดำเนินงานอย่างจริงจัง ถ้าผู้บริหารมีการกำหนดนโยบายที่ชัดเจน มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล ทำงานตรงตามเป้าหมาย และจัดระบบการดำเนินงานทุกขั้นตอนให้เป็นมาตรฐาน โดยคำนึงถึงการดำเนินงานให้เป็นไปตามระบบของการประเมินภายนอก ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ตามที่กำหนด ย่อมทำให้ระบบงานต่างๆ ของสถานศึกษามีคุณภาพ และเป็นองค์กรที่ประสบความสำเร็จ ส่งผลให้การบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรบริหารส่วนจังหวัด กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น จากการสรุปผลการดำเนินงาน 9 ปี ของการปฏิรูปการศึกษา (พ.ศ.2542 – 2551) กระทรวงศึกษาธิการ (2552 : 23) ได้รายงานผลการดำเนินงาน ของการกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษาไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในด้านของคุณภาพสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จากผลการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) รอบแรก (พ.ศ.2544 – 2548) พบว่า สถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีคุณภาพระดับดี สูงกว่าในภาพรวมทั้งประเทศ และสูงกว่าสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐานเกือบทุกมาตรฐาน จากข้อมูลดังกล่าวผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ในสังกัดในระดับดี และน่าจะดียิ่งขึ้นต่อไปในอนาคต ดังนั้นผู้บริหารควรมุ่งเน้นคุณภาพการบริหารงานทั้ง 4 ด้าน โดยเฉพาะการบริหารงานวิชาการ ซึ่งเป็นงานหลักที่สำคัญในการบริหาร

สถานศึกษา ให้เป็นสถานศึกษา ที่ได้มาตรฐาน จากนโยบายการกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษาไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การจัดการศึกษาของท้องถิ่นจะดำเนินไปได้ด้วยดีและประสบผลสำเร็จได้นั้น ผู้บริหารจะต้องมีการบริหารเชิงกลยุทธ์และเชิงรุก และใช้เทคนิคใหม่ๆ ในการบริหารจัดการทางการศึกษา ให้เป็นที่ยอมรับและพึงพอใจ ของนักเรียนครู ผู้ปกครอง ชุมชนท้องถิ่น และสังคมในอนาคตต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นสิ่งสำคัญอย่างมากในการนำสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ แต่ในการบริหารงานต้องใช้ประสบการณ์และเทคนิค ในการบริหาร สิ่งที่ผู้บริหารจะต้องศึกษา พัฒนา และปรับปรุง คือ ต้องส่งเสริมให้มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข่าวสารของสถานศึกษา ให้ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรภายในและภายนอก รับทราบอย่างสม่ำเสมอ เพื่อจะได้ทราบผลการดำเนินงาน และความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานของสถานศึกษา และมีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุน และช่วยเหลือด้านการศึกษาของสถานศึกษาในชุมชนท้องถิ่นให้มีคุณภาพ ส่วนในด้านของการดำเนินงานตามแผนงานและโครงการ ควรดำเนินงานตามแผนงานและโครงการที่กำหนดอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งจัดระบบ การประเมินแผนงานและโครงการ โดยสร้างเครื่องมือในการรองรับการประเมินให้เป็นระบบชัดเจน และมีมาตรฐาน

2. ผลการปฏิบัติงานวิชาการ ผู้บริหารควรมีการพัฒนา ปรับปรุง ในด้านการส่งเสริมชุมชน ให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ ผู้แทนของชุมชนต้องเข้ามามีบทบาท และมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมอย่างแท้จริง ผู้บริหารควรนำข้อมูลสารสนเทศ ทั้งในจุดเด่นและจุดด้อยไปศึกษาทำการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา โดยเฉพาะการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และส่งเสริมบุคลากรทางการศึกษาให้ทำวิจัย ในชั้นเรียน เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

3. กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นควรส่งเสริมและพัฒนาผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 ให้มีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษา เช่น จัดสัมมนา แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ระหว่างหน่วยงานต่างๆ และให้ผู้บริหารสถานศึกษา ได้เข้ารับการฝึกอบรมการเป็นผู้บริหารที่มีเทคนิคใน

การบริหารเชิงกลยุทธ์ในรูปแบบต่างๆ มากขึ้น เพื่อจะเป็นผู้นำที่มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น เป็นการเตรียมความพร้อมให้แก่บุคลากรในการรองรับการกระจายอำนาจสู่สถานศึกษา

4. ด้านการบริหารงานวิชาการ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ควรให้การสนับสนุนและพัฒนา ด้านการบริหารงานวิชาการแก่สถานศึกษา โดยเข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและวางแผนด้านวิชาการ จัดสรรครูและบุคลากรทางการศึกษาให้สถานศึกษา จัดหาสื่อและเทคโนโลยีให้สถานศึกษาอย่างเหมาะสม พัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและทันสมัย จัดให้มีศึกษานิเทศก์และนักวิชาการศึกษา ที่มีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ให้คำปรึกษา แนะนำแก่คณะครูอย่างสม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยรูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร ในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด กลุ่มการศึกษาอื่นๆ หรือสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล หรือสถานศึกษาสังกัดเทศบาล
2. ควรมีการศึกษาวิจัยที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของงานวิชาการ ในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 และกลุ่มการศึกษาอื่นๆ
3. ควรมีการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษา
4. ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ ในการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร ในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ตามกฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการกระจายอำนาจ การบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด, 2550.
- _____. สรุปผลการดำเนินงาน “ 9 ปี ของการปฏิรูปการศึกษา (พ.ศ.2542 – 2551). กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด วี. ที. ซี. คอมมิวนิเคชั่น, 2552.

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. กฎหมาย ระเบียบ และหนังสือสั่งการ ที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์เอกสารและตำรากรมส่งเสริมฯ, 2553.

ชัตติยา ดวงสำราญ. รูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก. คุุณิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2552.

จินตนา บุญบงการ และณัฐพันธ์ เขจรนันท์. การจัดการเชิงกลยุทธ์. กรุงเทพมหานคร : บริษัท ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด, 2549.

จุฑามาส เทพหัสดิน ณ อยุธยา. ความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนมัธยม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา, 2547.

ทักษิณ อารยะจารุ. การศึกษาการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี, 2548.

ปัทม รุ่งโรจน์. การบริหารงานวิชาการกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2553.

พิมลพรรณ ดุยขามิ. การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน. การค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2550.

ไพโรจน์ กุลอึ้งประเสริฐ. แนวทางการวางแผนการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2546.

เรวัตร์ ชาตรีวิศิษฐ์ และคณะ. การจัดการเชิงกลยุทธ์ : Strategic Management. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด ถึงทรัพย์การพิมพ์, 2553.

- โสภา วงษ์นาคเพ็ชร. การบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผล
ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารศึกษา บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2553.
- Arpie, Balian G. **Startegic Management in a Performance-based
Organization** [Online]. Accessed 20 February
2007. Available from <http://proquest.umi.com/>
- Beall, John. **Strategic Management of Private School :
Recruitment, Compensation, Development
and Retention of Teachers** [Online]. Accessed
20 February 2007. Available from <http://proquest.umi.com/>
- Best, John W. **Research in Education**. Englewood Cliff,
New Jersey : Prentice-Hall Inc, 1970.
- David, Fred R. **Strategic Management : Concepts and Case**.
10th ed. (New Jersey : Prentice-Hall, 2008.)
- Krejcie, Robert V. and Morgan. **Educational and Psychological
Measurement**. New York : Mc Graw-Hill, 1970.
- Peter, Wright Reingle. Charles D. and Kroll, Mark J. **Strategic
Management : Text and Case**. Massachusetts :
Allyn and Bacon, 1992.
- Teran, Ralph. "A Case Study of Strategic Planning in a Large
Urban School District (Urban Education)." *Dissertation Abstracts International* (October
1997) : 1771.

